

26.5.2019

Hallitusohjelmaan suuntaa-antavia arviolaskelmia

1) Jalkapanta

Vertailu nykytilaan

Vuonna 2018 ulkomaalaisia oli säilöön otettuna yhteensä 1534 henkilöä. (Säilöönottoyksiköiden käyttöaste oli 68 %.)

Jos oletetaan, että vuosittain tulee vireille 4000 turvapaikkahakemusta ja näistä saa kielteisen päätöksen 40 %, jolloin kielteisen päätöksen saaneita (ja maasta poistamiseen täytäntöönpanokelpoisia) olisi vuosittain 1600 henkilöä.

Säilöönotto on maastapoistamisen yhteydessä lyhytaikainen turvaamistoimenpide, pääosa säilöönotoista kestää muutaman päivän.

Tässä laskesta olettamana käytetään 7 vrk säilöönottoa ja säilöön otetun vuorokausikustannuksena 220 eur.

Jalkapannan käyttökustannus on n. 75 eur/vrk ja on oletettavaa, että jalkapantavalvonta olisi pidempikestoinen kuin säilöönottaminen, joten jalkapantavalvonta saattaisi ulottua kielteisen päätöksen tiedoksisaannista aina maastapoistamiseen, tässä olettamana 30 vrk.

Ulkomaalaishallinnossa jalkapantavalvonta toimenpiteenä olisi uusi. Nykyisten kahden ulkomaalaisten säilöönottoyksikön yhteyteen toteutettuna järjestelmä ja sen valvonta ei olisi riittävä. Olisi oletettavaa, että järjestelmän ylläpito ja toteutus olisivat poliisin vastuulla. Järjestelmä voitaisiin rakentaa 12 poliisilaitoksen alaisuuteen, ja sen ylläpitoon, toteutukseen ja valvontaan tarvittaisiin resurssit.

Tämä tarve voisi olla arviolta 3 htv:tta/poliisilaitos eli yhteensä 36 htv:tta, 1,8 milj. eur.

Vuonna 2014 tehdyssä SMn selvityksessä säilöönotosta ja sen mahdollisista vaihtoehdoista on todettu, että jalkapanta maksaa n. 500 eur/kpl.

Näin ollen n. 1600 vuosittain jalkapantaa käyttäviä varten tarvittaisiin kuukausitasolla 135 jalkapantaa, jolloin jalkapantojen arvioitu hankintakustannus olisi n. 70 000 euroa.

Lisäksi tarvitaan järjestelmän ICT-laitteisto ja tarvittava järjestelmän rakentaminen, kustannusarvio investoinnille 1 milj. euroa (tästä ei tarkkaa tietoa).

Ulkomaalaisten säilöönnoton ja pantavalvonnan kustannusvertailua (arvioita)				
	hlöä	eur/vrk	vrk	kustannukset/v
säilöönnoton kust.	1600	220	7	2 464 000
jalkapanta käytt.kust.	1600	75	30	3 600 000
Jalkapanta ylläpito ja valvonta				1 800 000
Jalkapantojen hankinta ja ict-investointi (arvio)				1 070 000
				6 470 000

Ottaen huomioon nykytilanteen, jalkapannan käyttöönotto lisäisi menoja nykyiseen verrattuna. Ei ole oletettavaa, että säilöönottokapasiteetista voitaisiin luopua. Edelleen ulkomaalaisten säilöönottoyksiköt tarvittaisiin. Mahdollisesti jalkapantavalvonta vähentäisi ulkomaalaisten säilöönottoa poliisin pidätystiloissa.

Vertailu ulkomaalaisten säilöönnoton laajentamiseen nykyisestä

Jos kaikki tällä hetkellä vastaanottokeskuksissa olevat n. 7 400 kielteisen turvapaikkapäätöksen saanutta laitettaisiin säilöön vuoden aikana, tarvittaisiin tätä varten 4 kpl uusia säilöjä, jolloin vuositasolla säilössä olisi tuo 7400 asiakasta. Eli jokaisessa kuudessa säilössä olisi vuositasolla 1233 asiakasta vuodessa. Tällöin siis kuukauden aikana säilössä olisi teoreettisesti laskettuna n. 103 asiakasta, mutta eivät kaikki siis yhtäaikaisesti.

Jos perustettaisiin neljä uutta ulkomaalaisten säilöönottoyksikköä, olisi 3 uuden säilön perustamiskustannus n. 2,0 milj. euroa/kpl (40 paikkaa), yht. 6 milj. euroa. Oulun vastaanottokeskukseen ollaan parhaillaan rakentamassa valmius käyttää tiloja säilöönottoyksikkönä. Investointia varten on saatu rahoitus vuoden 2019 I lisätalousarviossa. Sen sijaan säilötoiminnan ylläpitoon ja toiminnan toteutukseen rahoitusta ei vielä ole. Näin ollen neljän uuden säilön ylläpitokustannukset olisivat arviolta noin 4,8 milj. euroa/vuosi.

Jalkapantajärjestelmän investointi- ja valvontakustannukset kasvaisivat vastaavasti valvottavien määrän lisääntyessä.

Ulkomaalaisten säilöönnoton laajentaminen nykyisestä, vertailulaskentaa (arvioita)				
	hlöä	eur/vrk	vrk	kustannukset/v
säilöönnoton kust.	7400	220	7	11 396 000
uusien säilöjen 4 kpl perustaminen+ylläpito				10 800 000
			yht.	22 196 000
jalkapanta käytt.kust.	7400	75	30	16 650 000
Jalkapanta ylläpito ja valvonta 60 htv:ta (arvio)				3 000 000
Jalkapantojen hankinta ja ict-investointi (arvio)				1 975 000
			yht.	21 625 000

Tällöin tähän määrään suhteutettuna jalkapantajärjestelmä olisi käyttöönotettavana arviolta hieman edullisempi, mutta myös tämä siis lisäisi menoja nykytasosta merkittävästi.

2) Turvapaikanhakijäkäsittelijäresurssin lisäys

50 htv:n lisäys tarkoittaa, että Migri pystyy tekemään päätökset tällä resurssilla noin 1500 hakemukseen vuoden aikana. Vastaanottokeskuksissa oloaikaä tämä vähentää näiden 1500 hakijan osalta arviolta 3 kuukautta, eli noin vuodesta 9 kk:een.

Majoitusvuorokaudenhinta vastaanottokeskuksessa on noin 50 euroa, jolloin 3 kk:n lyheneminen vastaanottoajassa poistaa noin 6,75 milj. euron lisämäärärahatarpeen vastaanottomenoista vuodessa vuosina 2020 ja 2021.

Tämä ei kuitenkaan tarkoita, että nykyisestä momentin 26.40.21 määrärahaehyksestä voitaisiin leikata, sillä vastaanoton menokehys on arvioitu 6 kk:n käsittelyaikaan perustuen edellyttäen, että virasto saa käyttöönsä päätöksenteossa tarvittavat riittävät käsittelijäresurssit. Tämä 50 htv:n lisäys siis pienentää vastaanottomenojen lisämäärärahatarvetta.